

‘Als buitenlander kun je enorm miskleunen’

‘OP DE MIDDELBARE SCHOOL schreef ik een scriptie over Brazilië, met als titel ‘Een economische reus gekweld door sociale problemen’. Eigenlijk is dat nog steeds zo, al gaat het echt beter. De economische groei heeft een trickle-down effect.

IK WOON SINDS 2004 met mijn vrouw en drie dochters in Rio de Janeiro en ik run samen met twee Braziliaanse partners een advocatenkantoor dat zich voornamelijk richt op buitenlanders. Brazilië interesseerde mij, ook omdat mijn vader een stichting had opgericht die sociale projecten in Brazilië ondersteunde. Tijdens mijn rechtenstudie heb ik in Rio stage gelopen. In 1995 ging ik werken bij een mensenrechtenorganisatie, waar ik veel pro bono werk deed. Na een aantal jaar keerde ik terug naar Nederland, maar Brazilië bleef trekken.

IN 2004 ZIJN WE weer terug gegaan. Er is hier zoveel uitdaging, er is zoveel mogelijk: er hangt de positieve sfeer van een land in opbouw. Ik had het gevoel dat ik hier echt een steentje kon bijdragen. Anderen gaan avontuurlijke sporten doen. Ik zoek graag uitdaging in mijn dagelijks werk en leven. Sinds 2009 sta ik als advocaat

ingeschreven bij de Braziliaanse balie en ben ik partner in het bedrijf waar ik nu werk.

ALS BUITENLANDER in Brazilië kun je enorm miskleunen. Het is heel bureaucratisch. Maar daar moet je je niet door laten afschrikken. Voordat je bijvoorbeeld je verhuiscontainer uit Nederland kunt inklaaren, heb je een Braziliaans fiscaal nummer nodig. Maar dat krijg je alleen als je een recente gas- of elektriciteitsrekening op eigen naam kunt laten zien van je vaste verblijfplaats in Brazilië.

GELUKKIG is er een begrip als ‘Jeitinho’, dat alternatieve oplossing betekent. Die oplossing kan in dit geval bijvoorbeeld een tijdelijk adres zijn dat je door een verklaring van de vaste bewoner alvast kunt gebruiken om zo toch je fiscale nummer te krijgen. Soms kun je met *jeitinho* informele relaties of verworvenheden een juridische status geven. Maar het begrip *jeitinho*, dat vooral symbool stond voor creativiteit, kan ook een semi- of illegale oplossing behelzen.

HET IS NIET ALTIJD eenvoudig om aan te voelen of je een scheve schaats

aan het rijden bent. Het grootste deel van onze klanten zijn buitenlanders en we doen heel veel in preventieve advocatuur. Alles dichttimmeren om juist te voorkomen dat je in een langdurige en ondoorzichtige procedure bij de rechter terecht komt.

DE LATIJNS-AMERIKAANSE manier van leven en zakendoen ligt me. Je moet veel investeren in persoonlijke contacten. Wat je goed moet onthouden, is dat een enthousiaste toezegging geen afspraak is. Als je een afspraak met iemand hebt, is het verstandig de dag ervoor nog een keer te bellen, omdat er nogal eens wat mis gaat. Voordeel is wel dat je die flexibiliteit ook voor jezelf kunt gebruiken. Als je een dag later bent met iets, word je daar niet gelijk op afgerekend.

BLIJVEN OF GAAN? Nu mijn dochters ouder worden, denken mijn vrouw en ik er meer over na. We tellen de zegeningen van Nederland, waar alles goed geregeld is. En het onderwijs is ook echt veel beter. Maar als we er zijn, weten we ook heel goed wat we missen van Brazilië: ‘Saudades’, heimwee naar een bruisend land en zijn gastvrije bevolking.’ <